

MONITORING STOJATÝCH VOD V POVODÍ MORAVY

Státní podnik Povodí Moravy měl v roce 2011 ve své správě 10 872 km vodních toků (z toho 3 815 km je vodohospodářsky významných toků), 29 velkých vodních nádrží a 138 ostatních vodních nádrží. Z tohoto výčtu je u 14 nádrží hlavní funkcí jejich využití pro odběr surové vody pro úpravu na pitné účely.

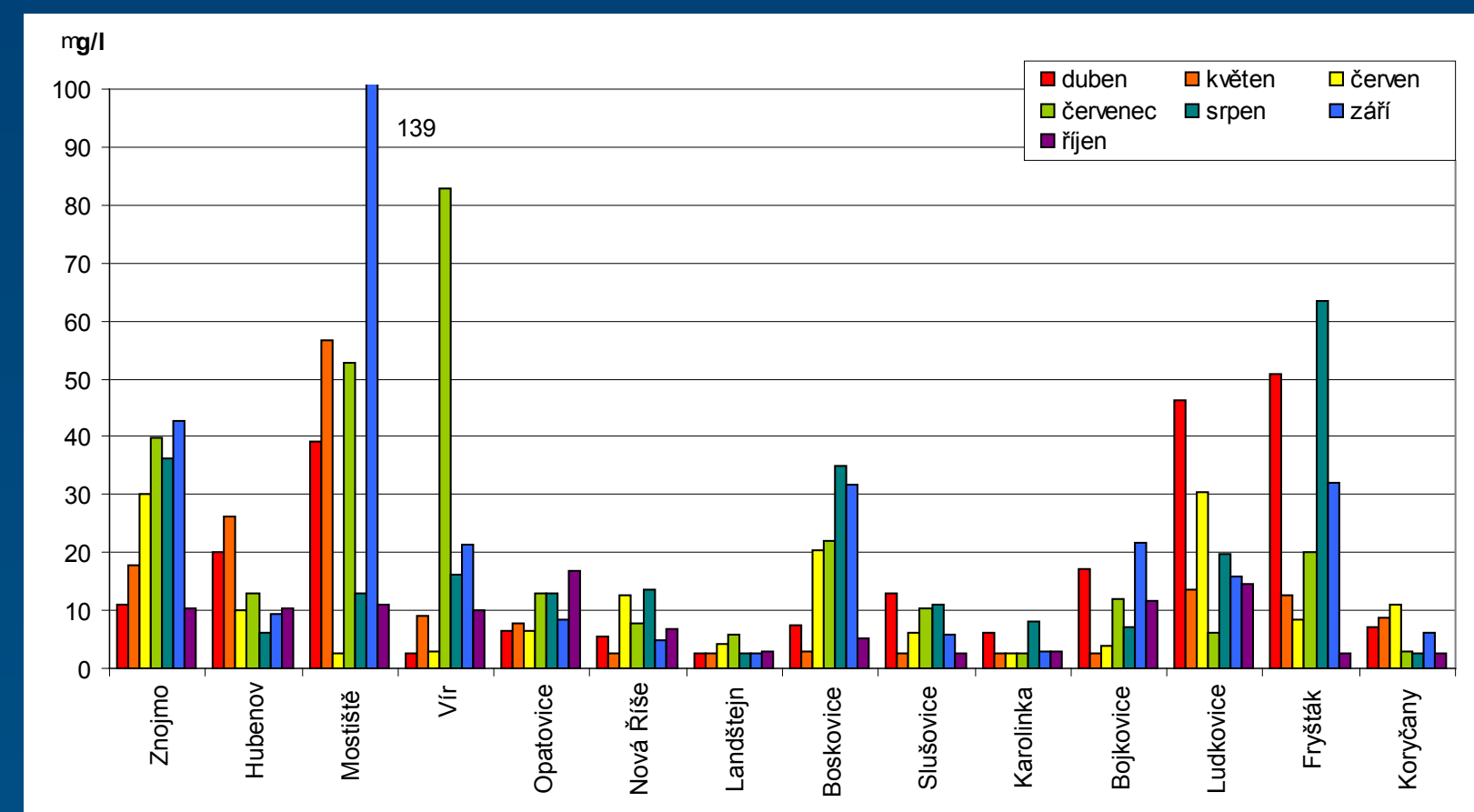
V prvním planovacím období bylo vymezeno v oblasti povodí Dyje 13 útvarů stojatých vod, v oblasti povodí Moravy 3. V současné době probíhá jejich převymezení a předběžně je navrhováno celkem 21 vodních útvarů hodnocených v kategorii jezero. Mělo by dojít o rozšíření o rybníky Nesyt, Dolní Jaroslavický, Vrkoč, Novoveský a Starý rybník. Tyto rybníky nejsou spravovány Povodím Moravy, s.p., což sebou může nést do budoucna problémy např. se zajištěním monitoringu nebo realizace opatření na zlepšení stavu vod.

Monitoring stojatých vod

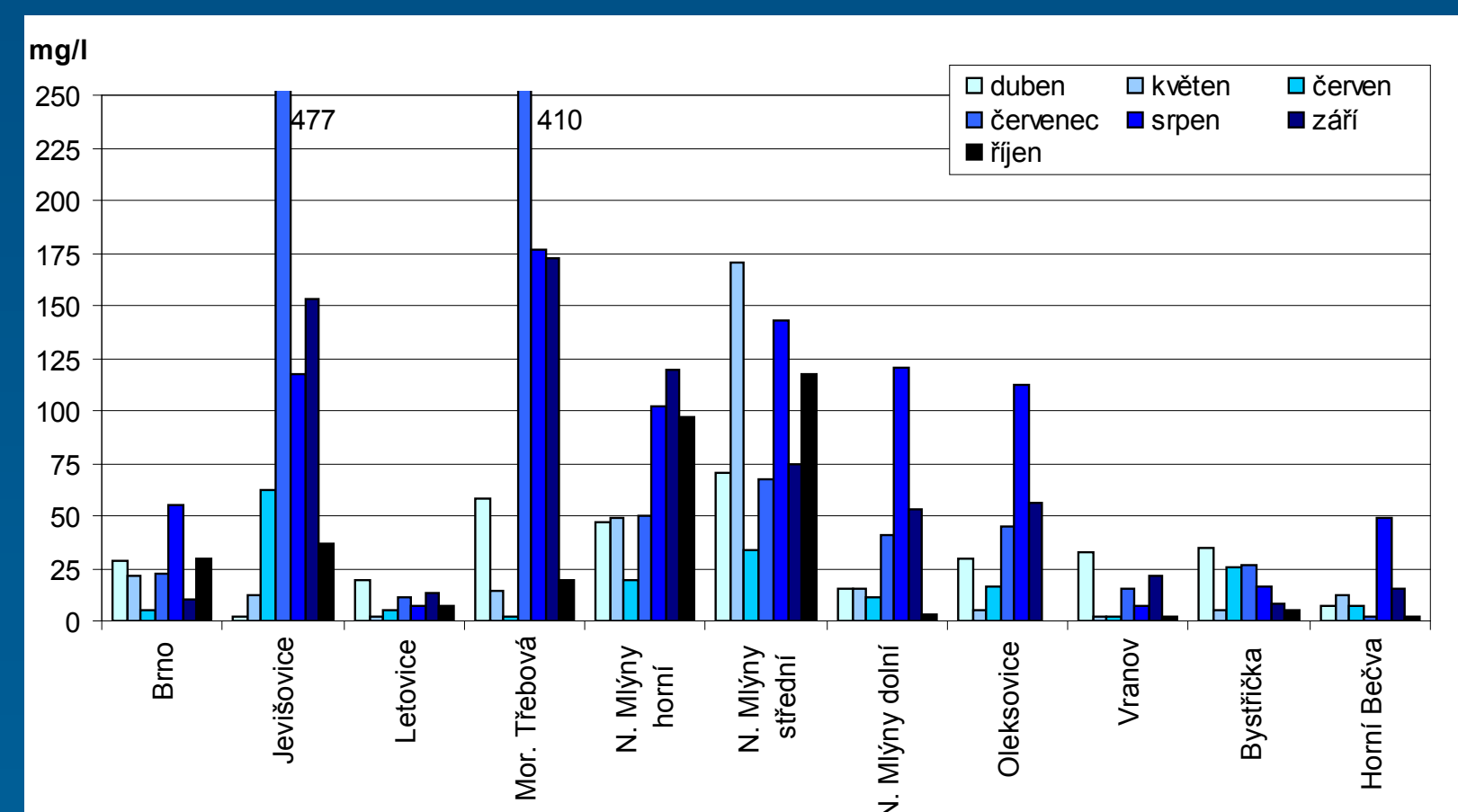
Povodí Moravy, s.p., podrobně sleduje kvalitu vody vybraných nádrží, jsou sledovány přítoky, odtok i kvalita vody v samotném tělese nádrže. Monitorovací síť není stálá a neměnná, ale reaguje na aktuální stav a požadavky. V roce 2012 je v průběhu vegetační sezóny monitorováno 24 nádrží pomocí zonálních odběrů (18 nádrží 7x, 6 nádrží 2x), na dalších 3 nádržích je sledována koncentrace chlorofylu *a*. Počet sledovaných vertikál je na jednotlivých nádržích různý, převažuje monitoring pomocí 1 vertikály nejčastěji situované u hráze, na VN Mostišť, Nová Říše a Opatovice jsou ale odebrány vzorky ve 3 svislicích, na VN Vír na 4. Počet vzorků se také odvíjí od hloubky dané vertikály. Pomocí multiparametrické sondy dochází v terénu v intervalech 1 – 2 m k proměrování parametrů teplota vody, rozpuštěný kyslík, vodivost, zákal, fykocyanin a chlorofyl *a*, v intervalu 5 m jsou odebrány vzorky pro laboratorní stanovení N-NH₄, N-NO₂, N-NO₃, celkový dusík a fosfor, P-PO₄, absorbance, Fe, Mn. Základními parametry analyzovanými VH laboratořemi v integrálním vzorku z horního cca 3–4 m vodního sloupce (směsný vzorek) jsou teplota vody, absorbance, BSK₅, CHSKCr, TOC, NL, N-NH₄, N-NO₂, N-NO₃, celkový dusík, celkový a fosforečnanový fosfor, železo, mangan, chlorofyl *a*, fekální koliformní bakterie, fytoplankton, přímo v terénu je sondou změněna teplota vody, zákal, rozpuštěný kyslík, pH, konduktivita. V rámci provozního monitoringu jsou dále sledovány: KNK do pH 4,5, KNK do pH 8,3, konduktivita, rozpuštěné látky, chlory, sírany, vápník a hořčík. Další chemické ukazatele jsou do monitorovacího schématu zařazeny diferencovaně, za účelem podchycení dopadů působení různých vlivů v povodí jednotlivých nádrží na kvalitu vody. V souladu s požadavky Směrnice 2000/60/ES je zajištěno ve stejném duchu i sledování VN Dalečice a Mohelno, které jsou spravovány ČEZ, a. s. Tato VD jsou začleněna do provozního monitoringu a jsou podrobně sledována s četností 2x za 6 let. Každoročně se na vybraných rekreačních nádržích sleduje a následně vyhodnocuje kvalitativního složení fytoplanktonu s přihlédnutím k sinicovým vodním květům, zooplanktonu a chlorofylu *a*.

Velká pozornost je věnována přítokům do nádrží, kde je pravidelně 1x měsíčně sledována především pak na hlavním přítoku široká škála fyzikálně-chemických, chemických, biologických i mikrobiologických ukazatelů. Sledovány jsou obsahy těžkých kovů i řada specifických organických látek. Podobný charakter má i monitoring kvality vody odtékající z nádrží. V případě, že je z přehrady odebrána voda pro úpravu na pitné účely, je zde prováděno pravidelné měsíční vzorkování přímo odebrané surové vody. V roce 2012 se jedná o 12 ze 14 nádrží. Výjimku tvoří VN Fryšták a VN Boskovice, kde odběry v současné nejsou realizovány.

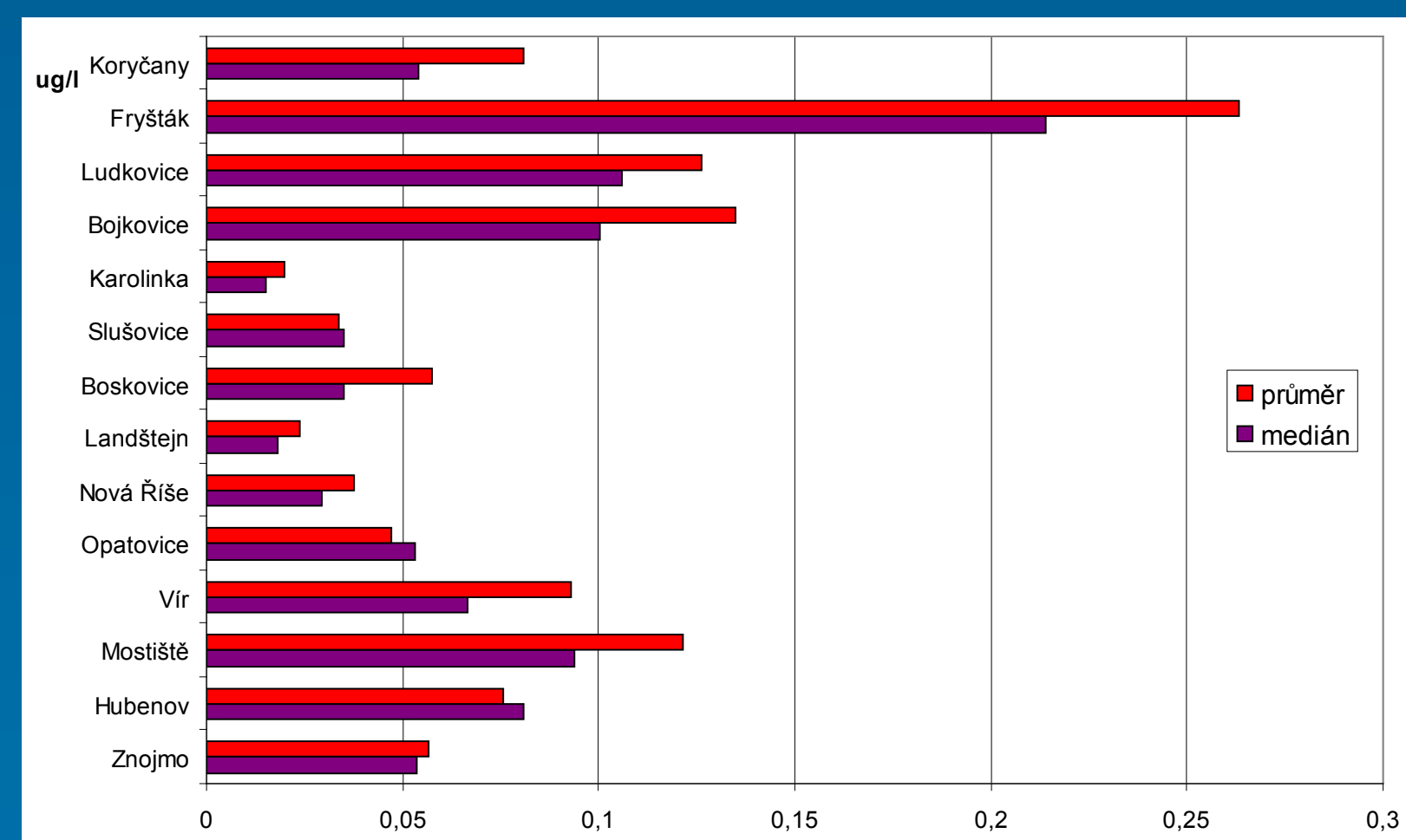
Informace o teplotě vody, průhlednosti a množství chlorofylu *a* jsou z většiny nádrží aktuálně uveřejňovány na Vodohospodářském informačním portálu. Výsledky monitoringu jsou každoročně zpracovávány a následně uveřejňovány ve formě „Ročenky kvality vody v povodí Moravy“ na internetových stránkách PM – www.pmo.cz.

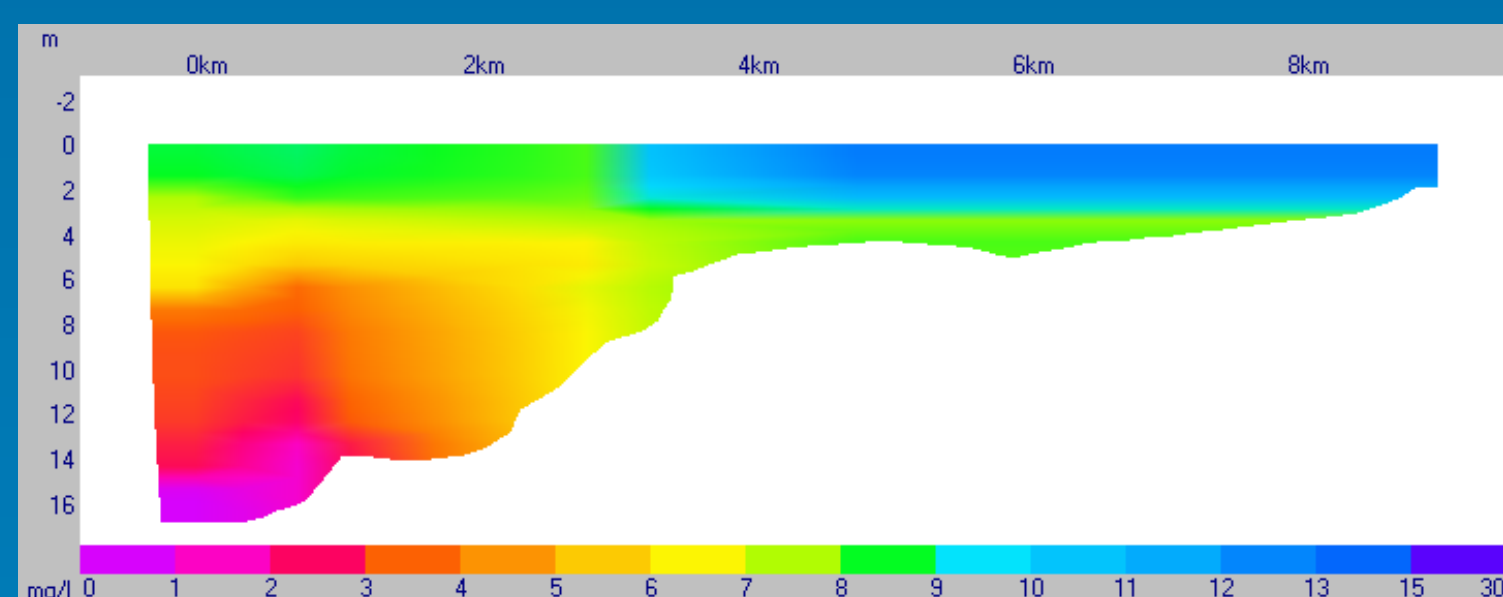
Koncentrace chlorofylu *a* ve vodárenských nádržích v roce 2011

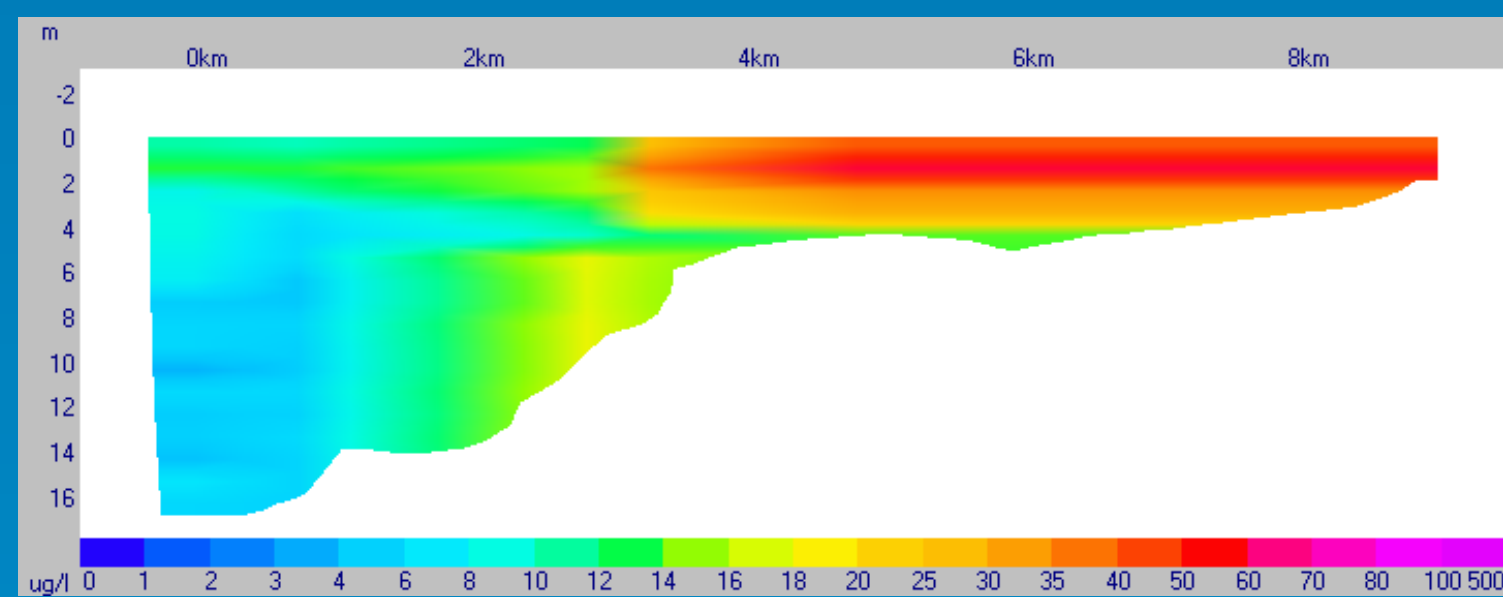
Koncentrace chlorofylu *a* ve vybraných rekreačních nádržích v roce 2011

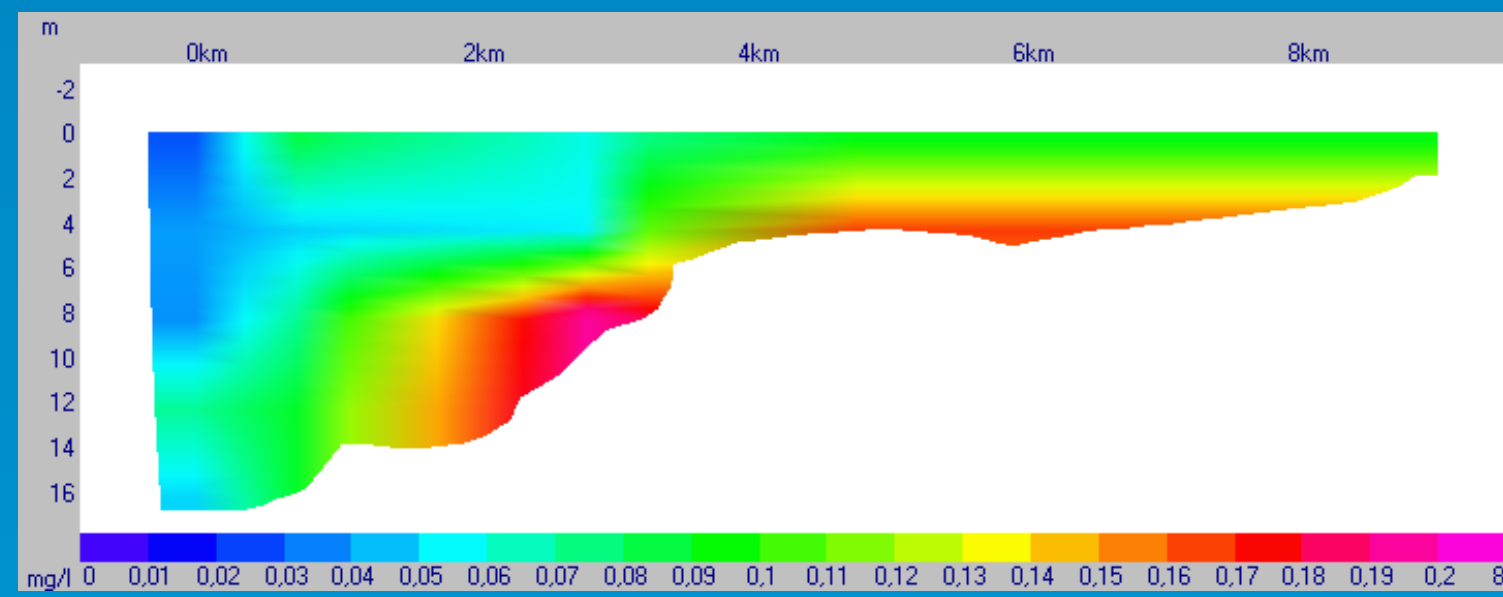
Koncentrace celkového fosforu v přítocích do vodárenských nádrží ve dvouletí 2010-2011

VN Brno – podélný profil z 11.7.2012, ukazatel rozpuštěný kyslík

VN Brno – podélný profil z 11.7.2012, ukazatel chlorofyl *a*

VN Brno – podélný profil z 11.7.2012, ukazatel celkový fosfor

Jeden z výstupů zpracovávaných pro portál ISVS je grafické znázornění fyzikální a chemické stratifikace v nádržích pomocí softwaru ReViewer. Výše jsou znázorněny příklady podélných řezů VN Brno, které vznikly extrapolací dat z 6 měřených vertikál.

